

Brüsszel, 2023. június 30.
(OR. en)

11133/23

ECOFIN 659
UEM 193
SOC 485
EMPL 336
COMPET 680
ENV 759
EDUC 272
RECH 304
ENER 395
JAI 905
GENDER 136
ANTIDISCRIM 130
JEUN 174
SAN 411

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	9825/1/23 REV 1
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 604 final
Tárgy:	A TANÁCS AJÁNLÁSA Dánia 2023. évi nemzeti reformprogramjáról

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 604 final bizottsági javaslaton alapuló, a Tanács és az Európai Tanács által megtárgyalt fenti tanácsi ajánlástervezetet.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Dánia 2023. évi nemzeti reformprogramjáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

---

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

mivel:

- (1) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet², amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: az eszköz), 2021. február 19-én hatályba lépett. Az eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban az eszköz hozzájárul a gazdasági és inkluzív helyreállításhoz, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások – különösen a zöld és digitális átállás előmozdítását, valamint a tagállamok gazdaságainak reziliensebbé tételét célzó reformok és beruházások – megvalósításához. Közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzését, továbbá hozzájárul az Unión belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához is. Az eszköz keretében nyújtott tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022. június 30-án aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

---

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

- (2) A Bizottság 2022. november 22-én elfogadta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2023. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2023. március 23-án jóváhagyta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait, amelyek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára összpontosítanak. A Bizottság 2022. november 22-én az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2023. évi jelentést is, amelyben Dániát nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek tekintetében fennállhat egyensúlyhiány vagy annak kockázata. Ennek megfelelően nem volna szükség mélyreható felülvizsgálatra. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2023. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2023. május 16-án elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást⁴ (a továbbiakban: az euroövezetről szóló 2023. évi ajánlás), és 2023. március 13-án az együttes foglalkoztatási jelentést.
- (3) Bár az uniós gazdaságok figyelemre méltó rezilienciát mutatnak, a geopolitikai kontextus továbbra is negatív hatást gyakorol. Miközben az Unió határozottan kiáll Ukrajna mellett, az Unió gazdaság- és szociálpolitikai menetrendje arra összpontosít, hogy rövid távon enyhítse az energiasokkok által a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra és vállalkozásokra egyaránt gyakorolt negatív hatásokat, valamint hogy középtávon további erőfeszítéseket tegyen a zöld és digitális átállás megvalósítása, a fenntartható és inkluzív növekedés támogatása, a makrogazdasági stabilitás megőrzése és a reziliencia fokozása érdekében. Erős hangsúlyt helyez az Unió versenyképességének és termelékenységének növelésére is.

---

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2011 rendelete (2011. november 16.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 306., 2021.2.18., 25. o.).

⁴ A Tanács ajánlása (2023. május 16.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C 180., 2023.5.23., 1.o.).

- (4) A Bizottság 2023. február 1-jén kiadta „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című (a továbbiakban: a zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv) közleményt. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv célja, hogy fokozza az Unió nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparának versenyképességét, és támogassa a klímasemlegességre való gyors átállást. A terv kiegészíti az európai zöld megállapodás és a REPowerEU keretében zajló erőfeszítéseket. Célja továbbá, hogy támogatóbb környezetet nyújtson az Unió ambiciózus éghajlat-politikai céljainak eléréséhez szükséges, nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák és termékek uniós gyártási kapacitásának növeléséhez, valamint biztosítsa a releváns kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférést, többek között a beszerzés diverzifikálása, a tagállamok geológiai erőforrásainak megfelelő kiaknázása és a nyersanyagok újrahasznosításának maximalizálása révén. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv négy pilléren alapul: a kiszámítható és egyszerűsített szabályozási környezet, a gyorsabb forráshoz jutás, a készségfejlesztés és az ellátási láncok rezilienciáját erősítő nyitott kereskedelem. 2023. március 16-án a Bizottság kiadott egy további közleményt „Az EU hosszú távú versenyképessége: előrettekintés a 2030 utáni időszakra” címmel, amely kilenc egymást erősítő tényezőre építve, a növekedést ösztönző szabályozási keret kialakítására irányul. A közlemény olyan szakpolitikai prioritásokat határoz meg, amelyek az Unió és tagállamai hosszú távú versenyképességét szolgáló szerkezeti javulás, megfelelően célzott beruházások és szabályozási intézkedések aktív biztosítására irányulnak. Az alábbi ajánlások segítséget nyújtanak az említett prioritások megvalósításához.

- (5) 2023-ban a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az eszköz végrehajtásával összhangban alakul. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlások mindegyikét vagy jelentős részét érintik. A 2019., 2020. és 2022. évi országspecifikus ajánlások ugyancsak relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében.
- (6) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ (a továbbiakban: a REPowerEU-rendelet) célja, hogy fokozatosan és gyorsan megszüntesse az Unió függőségét az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez hozzá fog járulni az energiabiztonsághoz és az Unió energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal növelve a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitásokat és az energiahatékonyságot. A REPowerEU-rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését, új REPowerEU-fejezettel egészítsék ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervben foglaltaknak megfelelően az említett reformok és beruházások hozzá fognak járulni az Unió nulla nettó kibocsátási célt szolgáló ipara versenyképességének fokozásához, valamint a tagállamok számára 2022-ben és adott esetben 2023-ban kiadott energiavonatkozású országspecifikus ajánlásokban foglaltak megvalósításához is. A REPowerEU-rendelet bevezeti a vissza nem térítendő pénzügyi támogatások egy új kategóriáját, amelyet a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik szerinti új, energiavonatkozású reformok és beruházások finanszírozása érdekében bocsátanak a tagállamok rendelkezésére.

---

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.).

- (7) A Bizottság 2023. március 8-án közleményt fogadott el, amelyben költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2024-re (a továbbiakban: a 2023. március 8-i közlemény). Ennek célja, hogy támogassa a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak kidolgozását, és ezáltal erősítse a szakpolitikai koordinációt. A Bizottság emlékeztetett arra, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezése 2023 végén deaktiválásra kerül. Szorgalmazta, hogy 2023–2024-ben a költségvetési politikák biztosítsák az adósságszint középtávú fenntarthatóságát, és fenntartható módon fokozzák a potenciális növekedést, valamint felkérte a tagállamokat, hogy a 2023. évi stabilitási és konvergenciaprogramjaikban határozzák meg, hogy költségvetési terveik hogyan fogják biztosítani a Szerződés által a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-ában meghatározott referenciaérték betartását, valamint biztosítani az államadósság hiteles és folyamatos csökkentését, vagy az adósság prudens szinten tartását középtávon. A Bizottság továbbá felkérte a tagállamokat, hogy fokozatosan szüntessék meg a háztartások és vállalkozások energiaársoktól való megvédése érdekében bevezetett nemzeti költségvetési intézkedéseket, kezdve a legkevésbé célzott intézkedésekkel. Jelezte, hogy amennyiben újabb energiaár-nyomás miatt a támogatási intézkedések meghosszabbítására volna szükség, a tagállamoknak az ilyen intézkedéseket célzottabban a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra és vállalkozásokra kell alkalmazniuk. A Bizottság közölte, hogy a költségvetési ajánlásokat számszerűsíteni és differenciálni fogják. Emellett – az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2022. november 9-i közleményében javasoltak szerint – a költségvetési ajánlásokat a nettó elsődleges kiadások alapján fogják megfogalmazni. A Bizottság azt ajánlotta, hogy valamennyi tagállam továbbra is védje a nemzeti finanszírozású beruházásokat, és biztosítsa az eszköz és más uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállással, valamint a rezilienciaépítéssel kapcsolatos célok fényében. A Bizottság jelezte, hogy javasolni fogja a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján és a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban – 2024 tavaszán indítson hiányalapú túlzotthiány-eljárásokat.

- (8) A Bizottság 2023. április 26-án az uniós gazdasági kormányzás szabályainak átfogó reformjára irányuló jogalkotási javaslatokat terjesztett elő. A javaslatok központi célkitűzése az államadósság fenntarthatóságának megerősítése, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása valamennyi tagállamban reformok és beruházások révén. Javaslataiban a Bizottság a nemzeti felelősségvállalás fokozására, a keret egyszerűsítésére és a középtávra fektetett nagyobb hangsúlyra törekszik, hatékony és koherensebb végrehajtással kombinálva. Az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2023. március 14-i tanácsi következtetések szerint az a cél, hogy a jogalkotási munka 2023-ban lezáruljon.
- (9) Dánia 2021. április 30-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke értelmében a Bizottság – az említett rendelet V. mellékletében meghatározott értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelt a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 6-án elfogadta a Dánia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát⁶. A részletek folyósítása a Bizottság által egy olyan határozatnak az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban történő elfogadásától függ, amely rögzíti, hogy Dánia kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés feltételezi, hogy a korábbi mérföldkövek és célok teljesítése nem fordult vissza.
- (10) Dánia 2023. május 1-jén benyújtotta 2023. évi nemzeti reformprogramját. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2023. évi nemzeti reformprogram Dániának a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról készített féléves jelentését is tükrözi. Tekintettel arra, hogy Dánia nem nyújtotta be kellő időben 2023. évi konvergenciaprogramját, a Bizottság azt nem tudta értékelni.

---

⁶ ST 10154/2021 INIT.

- (11) A Bizottság 2023. május 24-én közzétette a Dániára vonatkozó 2023. évi országjelentést. Ebben értékelte a Tanács által 2019 és 2022 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Dánia által elért előrehaladást, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Dánia általi végrehajtását. Az említett elemzés alapján az országjelentés azonosított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívások tekintetében fennálló hiányosságokat, valamint új és kialakulóban lévő kihívásokat. A jelentés értékelte a Dánia által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, valamint a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok végrehajtása terén elért előrehaladást, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért előrehaladást is.
- (12) Az Eurostat által hitelesített adatok alapján Dánia GDP-arányos államháztartási hiánya a 2021. évi 3,6 %-ról 2022-ben 3,3 %-ra csökkent, míg a GDP-arányos államadósság a 2021. év végi 36,7 %-ról 2022 végére 30,1 %-ra esett.
- (13) Az államháztartási egyenlegre hatást gyakoroltak az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítése céljából hozott költségvetési politikai intézkedések. 2022-ben az ilyen költségvetési politikai bevételecsökkentő intézkedések közé tartozott a villamos energiára kivetett adó csökkentése, míg az ilyen költségvetési politikai kiadásnövelő intézkedések közé tartoztak az alacsonyabb jövedelmű háztartások számára a magas energiaköltségek kompenzálása érdekében nyújtott szociális juttatások. A Bizottság becslése szerint az említett intézkedések költségvetési költsége 2022-ben a GDP 0,1 %-ára tehető. Ugyanakkor a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes veszélyhelyzeti intézkedések becsült költsége a 2021. évi 4,0 %-ról 2022-ben a GDP 0,0 %-ára csökkent.

- (14) A Tanács 2021. június 18-án azt ajánlotta⁷, hogy Dánia 2022-ben – többek között a eszköz által biztosított költségvetési impulzusra támaszkodva – tartsa fenn a támogató költségvetési irányvonalat, és tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét.
- (15) A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal⁸ 2022-ben restriktív volt, és a GDP 0,6 %-ának felelt meg, amely érték a magas infláció mellett megfelelőnek tekinthető. Dánia – a Tanács ajánlásának megfelelően – továbbra is támogatta a helyreállítást az eszközből finanszírozandó beruházások révén. Az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2022-ben a GDP 0,3 %-át tették ki (2021-ben a GDP 0,3 %-át). A nemzeti finanszírozású beruházások 0,2 százalékpontos restriktív hozzájárulást biztosítottak a költségvetési irányvonal⁹ számára. Dánia tehát nem tartotta fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét, amint pedig azt a Tanács ajánlotta. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások növekedése 0,7 százalékpontos restriktív hozzájárulást biztosított a költségvetési irányvonal számára. Dánia tehát kellő mértékben korlátozta a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedését.
- (16) A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése 2023-ban 0,3 %-os, 2024-ben pedig 1,5 %-os reál-GDP-növekedéssel számol.
- (17) A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése 2023-ra a GDP 2,3 %-ának megfelelő költségvetési többletet és 2023 végére 30,1 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre.

---

⁷ A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Dánia 2021. évi konvergenciaprogramját (HL C 304., 2021.7.29., 14. o.).

⁸ A költségvetési irányvonal – a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes veszélyhelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de – az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető. További részletekért lásd a költségvetési statisztikai táblázatokban szereplő 1. keretben foglaltakat.

⁹ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,3 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítanak.

- (18) A 2023. évi államháztartási egyenleget várhatóan továbbra is befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése céljából hozott költségvetési intézkedések. Ezek közé tartoznak a 2022. éven túlra meghosszabbított intézkedések (különösen az alacsony jövedelmű háztartások számára nyújtott egyes szociális juttatások), valamint új intézkedések, például a villamos energiára kivetett adó ideiglenes csökkentése. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint a támogatási intézkedések nettó költségvetési költsége 2023-ban a GDP 0,3 %-ának felel meg¹⁰. Úgy tűnik, hogy a 2023-as intézkedések legtöbbje nem irányul célzottan a legkiszolgáltatottabb helyzetű háztartásokra vagy vállalkozásokra, és nem őrzi meg az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést. Ebből adódóan a Tanács 2022. július 12-i ajánlásának¹¹ való megfelelés értékelése során figyelembe veendő célzott támogatási intézkedések összegét a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése 2023-ban a GDP 0,1 %-ára becsüli (szemben a 2022. évi 0,1 %-kal).
- (19) 2022. július 12-i ajánlásában a Tanács azt ajánlotta, hogy Dánia 2023-ban hozzon intézkedést annak biztosítására, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése összhangban legyen az összességében semleges költségvetési irányvonallal¹², figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknél nyújtott ideiglenes és célzott támogatás folytatását. Dániának készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Dániának azt is ajánlották, hogy fokozza a zöld és digitális átállásra, valamint – a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével – az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, többek között az eszköz és más uniós alapok felhasználásával.

---

¹⁰ Ez az adat az említett intézkedések éves költségvetési terhének szintjét mutatja, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

¹¹ A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Dánia 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Dánia 2022. évi konvergenciaprogramját (HL C 334., 2022.9.1., 27. o.).

¹² A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése alapján Dánia esetében a potenciális kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) növekedése, amelyet a költségvetési irányvonal méréséhez használnak, nominális értéken 1,9 %-ra tehető.

- (20) A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban a költségvetési irányvonal expanzív lesz (a GDP $-0,4$ %-a), magas inflációs környezetben. 2022-ben a költségvetési irányvonal restriktív volt (a GDP $0,6$ %-a). A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint a GDP $0,6$ %-ának megfelelő expanzív hozzájárulást biztosít a költségvetési irányvonal számára. A nemzeti finanszírozású nettó elsődleges folyó kiadások expanzív hozzájárulása nem az energiaárak emelkedésének leginkább kitett háztartások és vállalkozások, valamint az Ukrajnából menekülők részére nyújtott célzott támogatásnak tudható be, hanem a nem célzott energiaügyi intézkedésekből, valamint a közszektorbeli bérek és a szociális juttatások emeléséből eredő költségeknek, továbbá az egészségügyre fordított magasabb kiadásoknak. Ezért a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások előre jelzett növekedése nincs összhangban a Tanács 2022. július 12-i ajánlásával. Az eszközökből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP $0,3$ %-át teszik ki, míg a nemzeti finanszírozású beruházások $0,1$ százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítanak a költségvetési irányvonal számára¹³. Ezért Dánia addicionális beruházásokat tervez finanszírozni az eszközökből és más uniós alapokból, és az előrejelzések szerint fenntartja a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Terve a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházások finanszírozását tartalmazza; idetartoznak például az energiahatékonyság-javító intézkedések, a zöld adóreform és a zöld mobilitási intézkedések, amelyeket részben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközökből és más uniós alapokból finanszíroznak.
- (21) Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése 2024-re a GDP $1,3$ %-ának megfelelő költségvetési többlettel, 2024 végére pedig $28,8$ %-os GDP-arányos államadóssággal számol. A Bizottság jelenleg azt feltételezi, hogy 2024-ben teljesen megszüntetik az energiatámogatási intézkedéseket. Ez azon a feltételezésen alapul, hogy az energiaárak nem fognak újból emelkedni.

---

¹³ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan $0,2$ százalékpontos restriktív hozzájárulást biztosítanak.

- (22) Dánia valószínűleg továbbra is teljesíteni fogja a GDP –1,0 %-ának megfelelő minimális középtávú költségvetési célkitűzést 2023-ban és 2024-ben, a Bizottság 2023–2025-ös időszakra vonatkozó becslésének megfelelően. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg 2023-ban a GDP 3,5 %-ának, 2024-ben pedig 2,1 %-ának fog megfelelni, meghaladva a középtávú költségvetési célkitűzést.
- (23) Változatlan szakpolitikákat feltételezve, a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások 2024-ben 4,6 %-kal történő növekedését prognosztizálja.
- (24) Dániában jelenleg a rendszeres ingatlanadók maximálva vannak, vagyis azok nem emelkednek a piaci árakkal. Ezért ezek nem tudnak hozzájárulni a lakásárciklusok csillapításához, és hátrányos elosztási hatással járnak. A dán parlament a felső határ megszüntetése érdekében 2017-ben új ingatlanadó-rendszert hagyott jóvá, amely várhatóan 2024. január 1-jén lép életbe. Sok ember számára továbbra is komoly kihívást jelent megfizethető lakhatást találni. A magas lakásárak és a szociális lakásokra való hosszú várakozási idő együttese a megfizethető lakások hiányához vezetett a főbb városi területeken. Dániában növekszik a változó kamatozású és a halasztott törlesztésű jelzáloghitelek aránya, ami növeli a súlyosan eladósodott jelzáloghitelek kiszolgáltatottságát a lakásárak további potenciális csökkenésével és/vagy a kamatlábak emelkedésével szemben.

- (25) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és az említett rendelet V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. A dán helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása jól halad. Dánia a helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel összefüggésben 25 mérőföldkőhöz és célhoz kapcsolódóan egy kifizetési kérelmet nyújtott be, és ennek nyomán összesen 301 millió EUR folyósítására került sor. Az első kifizetési kérelmen túl a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása jó úton halad, a második kifizetési kérelmet várhatóan 2023 végéig nyújtják be. Dánia 2023. május 31-én benyújtotta helyreállítási és rezilienciaépítési tervének módosítását egy REPowerEU-fejezettel együtt. Az új REPowerEU-fejezetnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervbe való gyors beillesztése lehetővé fogja tenni további reformok és beruházások finanszírozását, támogatva Dánia stratégiai célkitűzéseit az energetika és a zöld átállás területén. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint az említett terven túlmutató egyéb gazdasági és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtása szempontjából továbbra is fontos a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek és más releváns érdekelt felek szisztematikus és hatékony bevonása az átfogó szakpolitikai menetrend iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.
- (26) A Bizottság 2022-ben Dánia valamennyi kohéziós politikai programozási dokumentumát jóváhagyta. A kohéziós politikai programoknak a REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel komplementer módon és azzal szinergiában történő gyors végrehajtása kulcsfontosságú a zöld és digitális átállás megvalósításához, a gazdasági és társadalmi reziliencia növeléséhez, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztéshez Dániában.

- (27) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és a kohéziós politikai programok által kezelt gazdasági és szociális kihívásokon felül Dánia számos további kihívással is szembesül a gazdaság dekarbonizációja és a körforgásos gazdaságnak a zöld átállás támogatása érdekében történő megerősítése terén.
- (28) Dánia nem halad kellő mértékben a körforgásos gazdaság felé, ezért az Unió körforgásos gazdaságra vonatkozó céljainak eléréséhez fel kell gyorsítania a haladását. Néhány bevezetett szakpolitikai intézkedés, például a 2020-as klímaterv ellenére az előrehaladás korlátozott mértékű volt. A körforgásos gazdaságra vonatkozó 2021-es cselekvési terv szerint a tervben szereplő 129 kezdeményezés közül 27 megvalósult, 88 a terv szerint halad, 14 pedig késik. A rendelkezésre álló statisztikák azt mutatják, hogy Dánia 2022-ben nem tett előrelépést a hulladékkeletkezés, az újrafeldolgozás és a körforgásos gazdaság terén. Az anyagok körforgásos felhasználása némileg csökkent, a 2016. évi 8 %-ról 2021-ben 7,8 %-ra, ami elmarad a 2021-es 11,7 %-os uniós átlagtól. Míg a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv célja az Unió anyaglábnymának jelentős csökkentése, Dánia anyaglábnyma 2020-ban 25,6 tonna/fő volt, ami jóval meghaladta a 2020. évi uniós átlagot (13,7 tonna/fő). Dánia továbbra is alulteljesít a körforgásos gazdaság számos területén, különös tekintettel a települési hulladék keletkezésére, az újrafeldolgozási arányokra és az élelmiszer-hulladéokra. Ami a települési hulladékot illeti, az Unióban még mindig Dániában a legmagasabb az egy főre jutó települési hulladék mennyisége: 2021-ben 786 kg/év/fő (2021-ben az uniós átlag 530 kg/év/fő), miközben nincs általános hulladékcsökkentésre vonatkozó nemzeti célkitűzés. Ami az újrafeldolgozást illeti, Dániának jelentős erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy teljesítse a települési és csomagolási hulladéokra vonatkozó 2025-ös uniós újrafeldolgozási célt: 2021-ben 34,3 %-os aránnyal¹⁴ a 49,6 %-os uniós átlag alatt volt. Végezetül Dánia rosszul teljesít az Unión belül az élelmiszer-hulladéokra vonatkozó mutatók tekintetében. Nagymértékben támaszkodik a hulladékégetésre, mivel települési hulladékának több mint 50 %-át elégeti, szemben a 26 %-os uniós átlaggal.

---

¹⁴ Dánia arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a 2021. évi bejelentett újrafeldolgozási arány helytelen adatokon alapult, és felülvizsgálat tárgyát fogja képezni.

(29) Dánia ambiciózus dekarbonizációs célkitűzések mellett kötelezte el magát, és élen jár a megújuló energia – különösen a szélenergia-termelés – elterjedésében. Dánia földgázfogyasztása a 2022. augusztus és 2023. március közötti időszakban – az (EU) 2022/1369 tanácsi rendeletben¹⁵ meghatározott 15 %-os csökkentési célt meghaladva – 25,2 %-kal csökkent az előző öt év azonos időszakának átlagos gázfogyasztásához képest. Dánia az (EU) 2023/706 tanácsi rendelet¹⁶ alapján folytathatná a gázkereslet 2024. március 31-ig történő ideiglenes csökkentésére irányuló erőfeszítéseit. A dekarbonizációs célkitűzéseinek elérése és a megújuló energiaforrások energiaszerkezeten belüli arányának növelése érdekében a projektek gyorsabb üzembe helyezése és az egyszerűsített engedélyezési szabályok elengedhetetlenek a tengeri és szárazföldi szélenergia-kapacitás kiépítésére irányuló nemzeti törekvések eléréséhez. A többletkapacitások – beleértve a balti-tengeri és északi-tengeri energiaszigeteket is – az átviteli és elosztóhálózatok bővítésének megfelelő tervezését teszik szükségessé. Eközben az energiahatékonyságba történő beruházások csökkenthetik az energetikai infrastrukturális beruházások szükségességét. Az épületek energiahatékonyságát javító intézkedések fellendítése, a szigetelési intézkedések és a dekarbonizált fűtési források bevezetésének ötvözése tovább csökkentheti a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget és az energiaigényt. A középületek energiahatékonyságának javítását tovább lehetne támogatni a települések és régiók zöld projektjeire vonatkozó költségvetési korlátok megszüntetésével. A magánépületek energiahatékonyságát támogató további intézkedések elősegítenék a magas energiaköltségek csökkentését Dániában, ahol a háztartások átlagos energiaszámlája a második legmagasabb volt 2022-ben. Az otthon végzett ipari tevékenységek az energiahatékonyság potenciális javulását kínálják, különösen a távfűtésből származó többlethő kiaknázása révén.

---

¹⁵ A Tanács (EU) 2022/1369 rendelete (2022. augusztus 5.) a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről (HL L 206., 2022.8.8., 1. o.).

¹⁶ A Tanács (EU) 2023/706 rendelete (2023. március 30.) az (EU) 2022/1369 rendeletnek a gázra vonatkozó keresletcsökkentési intézkedésekkel kapcsolatos keresletcsökkentési időszak meghosszabbítása, valamint az intézkedések végrehajtására vonatkozó jelentéstétel és nyomon követés megerősítése tekintetében történő módosításáról (HL L 93., 2023.3.31., 1. o.).

(30) A zöld átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatokban és szakmákban – ideértve a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák gyártását, bevezetését és karbantartását – jelentkező munkaerő- és szakemberhiány szűk keresztmetszeteket hoz létre a klímasemleges gazdaságra való átállás terén. A szakemberhiány csökkentéséhez, valamint a munkaerőpiaci integráció és a munkaerő-átcsoportosítás előmozdításához elengedhetetlenek a változó munkaerőpiaci igényekhez igazodó, magas színvonalú oktatási és képzési rendszerek, valamint a célzott továbbképzési és átképzési intézkedések. A kiaknázatlan munkaerő-kínálat hasznosítása érdekében az említett intézkedéseknek hozzáférhetőnek kell lenniük, különösen a zöld átállás által leginkább érintett személyek számára, illetve ágazatokban és régiókban. 2022-ben Dániában 60 olyan foglalkozás – többek között környezetmérnökök, környezetvédelmi szakemberek és építészek – esetében jelentettek munkaerőhiányt, amelyek a zöld átálláshoz szükséges speciális készségeket vagy ismereteket igényelnek. Bár a zöld átálláshoz szükséges készségek iránti kereslet növekszik, az energiaigényes iparágakban az oktatásban és képzésben részt vevő munkavállalók száma jelentősen csökkent az elmúlt évtizedben: a 2015. évi 24,6 %-ról 2021-re 15,6 %-ra,

AJÁNLJA, hogy Dánia 2023-ban és 2024-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban és 2024-ben a lehető leghamarabb szüntesse meg a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket. Amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése új vagy meghosszabbított támogatási intézkedéseket tenne szükségessé, biztosítsa, hogy az ilyen támogatási intézkedések célzottan a kiszolgáltatott helyzetű háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, költségvetési szempontból megfizethetők legyenek, és megőrizték az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket.

2024-ben a rendezett költségvetési pozíció fenntartása mellett őrizze meg a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa az eszközökből származó vissza nem térítendő támogatások és más uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása érdekében.

A 2024 utáni időszak tekintetében valósítson meg a nagyobb fenntartható növekedést eredményező beruházásokat és reformokat, és őrizze meg a prudens középtávú költségvetési pozíciót.

Hajtsa végre az új ingatlanadó-rendszert a piaci árak és az adók közötti kapcsolat helyreállítása és a méltányosabb adóztatás biztosítása érdekében. A legsürgetőbb szükségletek enyhítése érdekében gyorsítsa fel a megfizethető lakások építésére irányuló beruházásokat.

2. Folytassa a helyreállítási és rezilienciaépítési terve egyenletes végrehajtását, és – a REPowerEU-fejezetet magában foglaló kiegészítés közelmúltbeli benyújtását követően – mielőbb kezdje meg a kapcsolódó intézkedések végrehajtását. Folytassa a kohéziós politikai programok gyors végrehajtását, biztosítva a helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel való szoros kiegészítő jelleget és szinergiát.
3. Erősítse meg a körforgásos gazdaságra és a hulladékgazdálkodásra vonatkozó szakpolitikákat, többek között Dánia körforgásos gazdaságra vonatkozó nemzeti cselekvési terve végrehajtásának felgyorsítása, a hulladékkeletkezés megelőzésének, valamint a települési és egyéb hulladék újrafelhasználásának ösztönzése, az újrafeldolgozási arányok növelése, az élelmiszer-hulladék csökkentése, valamint a települési hulladék elégetéséről a környezetbarátabb hőtermelési forrásokra való áttérés révén.

4. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést, és növelje a megújuló energiaforrások arányát az energiaellátásban. Kezelje a növekvő keresletet és a rugalmassági igényeket a villamosenergia-hálózat szükséges fejlesztéseinek ösztönzésével átviteli és elosztási szinten. Egyszerűsítse a megújuló energiára vonatkozó engedélyezési szabályokat. Hajtson végre a magán- és középületek energiahatékonyságát támogató további intézkedéseket az energiaszámlák és az energiarendszer költségeinek csökkentése érdekében. Biztosítsa a dekarbonizált fűtési források jobb bevezetését. Fokozza a zöld átálláshoz szükséges készségek és kompetenciák biztosítására és megszerzésére irányuló szakpolitikai erőfeszítéseket.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről
az elnök
